

RA Belfeld

Belfeld, 11 mei 2018

Gedeputeerde Staten van Limburg
t.a.v. de heer H.P.D. Lahaije
Postbus 5700,
6202 MA Maastricht

Betreft: zienswijze windpark Greenport Venlo / P.I.P.

Geachte heer Lahaije,

Graag maak ik van de mogelijkheid gebruik om een zienswijze in te dienen ten aanzien van beide punten:

Zienswijze ten aanzien van het eerste punt

- *Het voornemen van Etriplus B.V. om in de gemeente Venlo (langs de spoorlijn Venlo-Eindhoven) het Windpark Greenport Venlo te realiseren (de voorgenomen activiteit);*

Het tijdperk dat windenergie mondiaal de hemel in geprezen wordt als zijnde groen, schoon, veilig en rendabel, en de heiligverklaring van industriële windturbines in het algemeen, ligt definitief achter ons.

Het voornemen van Etriplus B.V. om in de gemeente Venlo een windpark te realiseren is op zich niet verkeerd, om te bij te dragen aan de duurzame energiedoelstellingen, waar ik voorstander van ben. Maar dit geldt niet voor alle 9 industriële windturbines. Vijf van de negen windturbines zijn na vaststelling van het POL 2014, dat werd opgesteld door nota bene de Provincie zelf, buiten het voorkeursgebied komen te vallen. Daar wordt overigens in het Provinciaal Blad en elders (in de media) niet over gerept. Waarschijnlijk omdat dit even niet zo goed uitkomt. Vijf van de negen windturbines staan te dicht bij de bebouwde kom en daarbij ook nog eens in een uniek en hoogwaardig natuurgebied, Crayelheide en Koelbroek. De gemeenteraad was duidelijk in haar besluitvorming.

Het verschijnsel infrason geluid zorgt voor discussie, maar uit steeds meer onderzoeken blijkt de gezondheidsschade en de risico's die ook voor de inwoners van Boekend en delen van Blerick kunnen gaan optreden. Zeker bij de Venlose windturbines van een gigantische hoogte – meer dan 200 meter – is ernstige gezondheidsschade aannemelijk. Naar windturbines van die hoogte is overigens nog niet eens veel onderzoek gedaan. Onze wetgeving rept over decibellen, is nog niet geënt op de nieuwe inzichten en zegt nog niets over infrason geluid. Terwijl de resultaten van een aantal onderzoeken al boekdelen spreken. Maar buiten Nederland worden wel al voorwaarden gesteld aan de plaatsing van industriële windturbines. Dit vooruitlopend op verder onderzoek naar de waaier van gezondheidseffecten van deze objecten. Voorbeelden hiervan zijn Duitsland (Beieren) en Polen. Hier wordt uit voorzorg pas op de plaats gemaakt. Dat is niet voor niets. Dat noemt men: verantwoordelijkheidsgevoel, vooruitziendheid en zorg om burgers. Omwille van de gezondheid en leefbaarheid van de inwoners.

Want zolang je geen zekerheid hebt over de gezondheid van onze inwoners, moet je uiterst prudent zijn. Maar er is hoegenaamd ook geen enkele noodzaak tot het bouwen van alle 9 turbines op deze specifieke plek! Het kan ook anders. Volgens goede ruimtelijke ordening, een verantwoording die overigens primair bij de gemeente(raad) ligt.

Ook het voeren van een goede ruimtelijke ordening is van groot belang en het is een verplichting van de lokale overheid, maar ook provincie. De vraag dient zich aan, of er hier wel sprake is van een goede ruimtelijke ordening en een goede afweging. Nee, natuurlijk niet! Het voorgenomen plan vloekt zoals gezegd hartgrondig met de POL kaart die de provincie zelf vervaardigd heeft. Vijf van de negen turbines

vallen buiten het voorkeursgebied, en het is storend dat dit feit steeds onder de mat wordt te worden geveegd.

In het Provinciale Blad staat letterlijk: "Voorts is de locatie gelegen binnen de beleidsmatige definitie van voorkeursgebieden windturbines zoals vastgelegd in het POL 2014" Dit is pertinent onwaar! Deze wijze van het ontkennen van eigen de eigen POL kaart en provinciaal beleid, kan het vertrouwen van inwoners (in het democratisch proces en het bestuur) schaden.

Verder zijn er rondom het beoogde gebied veel voorkeursgebieden. Lees: dun bevolkte gebieden. Met name de gemeenten Horst aan de Maas en Venray beschikken over veel geschikte plekken, ver verwijderd van de woonkernen. In plaats van de gemeente te overdonderen met een PIP, zou het de provincie sieren om gesprekken met Venlo en de twee genoemde gemeenten aan te gaan in plaats van inwoners en gemeenteraad op deze wijze te behandelen. Je hoeft deze risico's voor de gezondheid van onze mensen, als Provincie niet te nemen. Er is tijd om te overleggen met de andere gemeenten om ook in samenwerking met Venlo, de verantwoordelijkheid op te pakken. Vreemd is ook dat de Provincie de gemeenten Horst aan de Maas en Venray, welke over zeer veel voorkeursgebieden beschikken, niet tot zich heeft geroepen. Je zou denken dat dit wel had moeten gebeuren als de realisatie van de doelstelling zo hoog in het vaandel staat. Wel het heft in handen nemen om de Venlose gemeenteraad terug te fluiten na een weloverwogen besluitvorming en kiezen voor de snelste, makkelijkste en lucratiefste "oplossing", maar niet de handdoek oppakken en regionaal, breed en ruim te kijken en te (mee te) denken. Dat geeft geen vertrouwen naar de burgers.

De vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening als het dichtbevolkte Venlo zowat 40 % van de Limburgse doelstellingen op zich moet nemen, (circa 9 x 4.5 Mw) beantwoordt zichzelf al. Sommige Inwoners vragen zich zelfs af of het hier om een oprechte energietransitie gaat of louter om een statussymbool, als het per se 9 turbines op een rij moeten zijn. Dit in plaats van een inwoners-vriendelijke aanpak en verdeling over de regio. Het krijgt zo de schijn van een prestigeproject dus. Want Venlo (Greenport) komt zo "mooi op de kaart", het staat prachtig die rij van 9 rijzige windturbines, waarvan er 3 zelfs in de oksel tussen twee snelwegen zijn geperst! Zo kunnen vele duizenden automobilisten van veraf al zien wat een prachtige groene, moderne en schone stad Venlo is. En ondertussen wordt de ellende van Boekend en Blerick krampachtig achter de geluidswallen verborgen en worden de inwoners er ook nog terloops voor uitgenodigd om er financieel aan deel te nemen.

Windpark Neer is een van de mooie voorbeelden van draagvlak, goede ruimtelijke ordening plus het feit dat aantal van 4 stuks ook rendabel kan zijn en een significante bijdrage is aan de Limburgse doelstelling. Er is in de stukken namelijk nergens aannemelijk gemaakt dat Etriplus niet zou kunnen volstaan met het bouwen van 4 grote windturbines van 4.5 mW, terwijl het in Neer wel kan met 4 (later 5) turbines van maar 2.3 mW.

De realisatie van deze 9 objecten is dus in strijd met goede ruimtelijke ordening en dan kan en moet de Provincie medewerking hieraan weigeren, los van de doelstelling 95.5 mW voor Limburg.

Pikant detail. Bij monde van de heer Prevoo is in de Limburger van 13 januari aangegeven dat het niet halen van de Limburgse doelstelling in 2020 geen consequenties heeft. Bovendien is toen aangegeven dat er op termijn al 48 windturbines komen, terwijl er 35 nodig zijn. Wat een tegenspraak met de berichtgeving daarna. Ook daar wordt natuurlijk niet meer over gerept, ook niet in het Provinciaal Blad, of in de stukken richting gemeente Venlo.

Het ontbreekt overigens aan eenduidige informatie. Gegevens over hoeveel, waar, welke capaciteit en wanneer er in Limburg windturbines gerealiseerd zijn/worden en in welke stadia een en ander verkeert. Verder ontbreekt het aan informatie waaruit blijkt dat de Provincie haar best heeft gedaan om elders in de regio aan te kloppen bij de betrokken en medeverantwoordelijke gemeenten. Dit om te komen tot het behalen van doelstellingen via een goede ruimtelijke ordening: namelijk daar bouwen waar de minste overlast en risico's zijn.

Uit alles wat er gebeurd is, krijgen onze inwoners de indruk dat de gezondheid, de terechte angsten en de inbreng van inwoners ondergeschikt zijn aan de Limburgse doelstelling en zeer zeker ook aan energieontwikkelaar Etriplus. Waar toveren de initiatiefnemer en de Provincie het lef vandaan om de inwoners te vragen (financieel) mee te laten participeren aan hun eigen ellende en gezondheidsrisico's. Hoe durven ze onze inwoners af te kopen met een leefbaarheidsfonds? Infrason geluid kun je niet tegen houden met een extra speeltuintje voor de kinderen of een bommenrij. Voor hoe naïef of dom houdt men onze inwoners eigenlijk. Dat zijn dezelfde inwoners waarover de overheden te pas en te onpas zeggen, dat ze mee moeten kunnen praten. De uitspraak van de Provincie van 12 april om "in samenspraak met de omgeving" de 9 windturbines te realiseren, raakt kant nog wal. Men kan zich afvragen hoe men in staat kan zijn, de omgeving bij iets te betrekken als je haar vertegenwoordigers - de gemeenteraad - nog niet eens aanhoort en respecteert? De vraag is ook hoe de Provincie bij deze mensen draagvlak wil scheppen voor iets dat ze niet willen en waarvoor angst is. Draagvlak dat er overigens al voor de besluitvorming moet zijn.

De windturbines zorgen voor horizonvervuiling, waardedaling van woningen en schade aan flora en fauna (goudgroene natuurzone). De inwoners van Blerick en Boekend, die soms weggezet worden als mensen met een "overall, maar niet in mijn tuin houding" gaat het niet eens primair om deze dingen. De angst voor hun gezondheid, die staat centraal. De uitlatingen van de heer Prevoo zijn fnuikend, grievend en losgezongen van iedere vorm van realiteit, kennis en respect voor de inwoners. Heeft men überhaupt wel iets meegekregen van de bezwaren en angsten van de insprekers in de gemeenteraad Venlo? Waarom wordt het feit, dat de inwoners al buitengewoon veel last hebben van de nadelige aspecten van de A73/A67 en de industriegeluiden en straks door de nog te realiseren railterminal, nergens benoemd of meegewogen door de provincie? Dat zou wel moeten als je alles integraal afweegt.

In de Limburger van 26 februari 2016 verscheen de gedeputeerde in het artikel "Windmolens, ik ben thuis".

Het citeren van één enkele zin hieruit is al voldoende: "Als Daan Prevoo over de A15 richting Rotterdam rijdt, wordt de aandacht getrokken door een lint van windmolens. „Ik vind ze prachtig. Als ik straks bijna thuis ben, zie ik ook een rijtje windmolens." Een "rijtje windmolens" die een gedeputeerde als mooi ervaart. Even voorbij zovend, vanuit het autoraampje. Een rijtje windmolens..Wat een botsing. Een keiharde aanvaring tussen de angst van mensen om hun leven lang bedreigd te worden door deze objecten en het speelse gemak waarmee een besturende (auto)bestuurder in het voorbijgaan even oordeelt over deze megawindturbines.

Evenwel nóg bonter maakte Prevoo het in het programma Buitenhof: de angsten van de inwoners – die de volksvertegenwoordigers kiezen - worden weggezet als "lokaal sentiment".

Dit heeft begrijpelijkerwijze tot grote verontwaardiging geleid. Zeer storend is ook dat gedaan wordt alsof de inwoners c.q. de gemeenteraad van Venlo tegen windturbines in het algemeen is c.q. alle 9 windturbines. In de media komt dat stevast zo over. Ook hier geldt weer (zoals ook over het voorkeursgebied) waarom is men niet gewoon transparant en eerlijk tegen onze inwoners?

Zienswijze ten aanzien van het tweede punt:

- *Het voornemen van GS om een inpassingsplan op te stellen ten behoeve van de realisering van Windpark Greenport Venlo (het planvoornemen).*

Onder het eerste punt is al duidelijk gemaakt waarom het inpassingsplan onverantwoord, onnodig is en bovendien getuigt van slechte ruimtelijke ordening en weinig of geen affiniteit met de inwoners en de alternatieve keuzes.

Eerst wordt het besluit "gedecentraliseerd" naar de gemeenteraden, en als de uitkomst na een zorgvuldig besluitvormingsproces even niet naar de zin is, wordt het teruggehaald naar Maastricht. Nadat het raadsvoorstel is afgekeurd mede omdat 5 windturbines buiten het voorkeursgebied vallen, dat nota bene door de Provincie is vastgesteld! Bovendien is het argument "de noodzaak tot snelheid

om de doelstellingen te halen" in tegenspraak met eerdere uitspraken van de heer Prevoo in de Limburger. Namelijk dat het niet halen van de doelstelling geen gevolgen heeft.

Het proces na 21 maart j.l. respectievelijk 13 april j.l.

Zowel de inwoners, de gemeenteraad die gekozen werd door onze inwoners, en de democratie worden door deze overrompeling met het PIP door GS ernstig geschoffeerd, geminacht en terzijde geschoven.

Wat bij dit PIP erg merkwaardig overkomt, is de informatievoorziening richting gemeenteraad en inwoners. In het Provinciale Blad staat letterlijk: "Voorts is de locatie gelegen binnen de beleidsmatige definitie van voorkeursgebieden windturbines zoals vastgelegd in het POL 2014" Dit is pertinent onwaar! Dit kan het vertrouwen van inwoners (in het democratisch proces en het bestuur) schaden.

Graag zou ik vernemen, hoe de Provincie Limburg aankijkt tegen de rol van de gemeenteraad en de inwoners.

Het gebruiken van hetzelfde MER kan niet van toepassing zijn. Er is sprake van een veranderd bestuurlijk niveau. Alternatieven moeten in een nieuwe MER worden opgenomen en gebruikt. Ook de verkorting van de zienswijzenprocedure is een indicator voor de haast en vooral het ontbreken van democratisch gehalte in dit proces. Nergens wordt onderbouwd dat de verkorte termijn voor het indienen van zienswijze niet ten koste gaat van het vermogen goed kennis te kunnen nemen van deze zienswijzen door de leden van de Provinciale Commissie Omgevingsvraagstukken.

Voorts is er nooit door de Provincie transparant van te voren aangegeven dat - als de gemeenteraad de plannen van tafel zou vegen - zij op deze wijze zou gaan acteren.

Dan valt ook nog op dat de Provincie kennelijk met meerdere verschillende maten meet. In 2012 keurde de gemeenteraad van Maastricht de plannen voor 4 windturbines af (klaarblijkelijk konden daar, net zoals in Neer wel 4 windturbines rendabel worden gebouwd in tegenstelling tot dat wat Etriplus beweert) Er is daar geen PIP gemaakt. Terecht rijst de vraag of de gezondheid van de inwoners van Maastricht anders beoordeeld wordt door GS Limburg dan die van Venlo (Blerick en Boekend). Hier zou ik graag onderbouwing van vernemen.

De elektriciteitswet uit 1998 geeft aan dat energieproducenten PS kan afdwingen om een PIP op te starten, zoals nu gebeurd is. Dit is verder niet eens onderbouwd. Etriplus valt niet eens onder de categorie elektriciteitsproducenten. Etriplus exploiteert zelf geen windturbines maar treedt op als een energieontwikkelaar c.q. projectontwikkelaar. Als zodanig afficheert Etriplus zichzelf ook. Dus dit argument om een PIP te (moeten) starten, snijdt geen splinter hout.

Ik vraag GS sterk te overwegen, de opstart van het PIP ongedaan te maken en met Venlo, de gemeenten Horst aan de Maas en Venray, maar ook andere gemeenten om de tafel te gaan zitten om te komen tot een goede oplossing. Want natuurlijk, schone energie is een bittere noodzaak. Dat moet je doen volgens een goede ruimtelijke ordening en de start maak je door eens goed op de landkaart te kijken. En daarbij vooral ook de focus te leggen op alle mogelijke andere vormen van schone energie, die minder hinderlijk en gevaarlijk voor onze inwoners zijn. Ik roep op tot een brede werkgroep, waarin ook inwoners betrokken worden, waarbij draagvlak komt om te komen tot een invulling van deze energietransitie! Roepen dat inwoners betrokken moeten worden is één ding. Het ook daadwerkelijk betrekken is iets anders.

Hoogachtend,

Leon van [redacted]